

Barne- og familiedepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 Oslo

330,00

2004/4/69
- 190

Rennesøy, 07.01.05

Vår ref
Jostein Eiane, tlf:51720204

Saknr Journalnr Arkiv
04/01241-004 000163/05 A1 &13

Deres ref

MELDING OM POLITISK VEDTAK - HØRINGSNOTAT OM NY BARNEHAGELOV

Formannskapet behandlet i møte 23.12.04 sak 0075/04.

Følgende vedtak ble fattet:

Innledning:

Det er forslaget til en ny lov som nå er lagt fram. Barne – og familiedepartementet sier:

"Forslaget imøtekommer behovet for en oppdatering og forbedring av gjeldende barnehagelov. Den nye loven skal styrke forutsetningen for at barnehagen kan gi barna omsorg og et godt pedagogisk tilbud. Loven bidrar til en ryddig ansvarsfordeling og stabile rammer i en barnehagesektor som nærmer seg full dekning. Loven legger til rette for nye etableringer, kommunalt handlingsrom og mangfold i tilbudet. Det er et overordnet mål at statlig regelverk rettet mot kommunesektoren, i minst mulig grad, legger bindinger på kommunens oppgaveløsning. Lovutkastet innebærer derfor en vesentlig forenkling av eksisterende regelverk".

Videre: *"Kvalitet har vært en rettesnor i arbeidet med den nye loven. En arbeidsgruppe har vurdert hvordan kvaliteten i barnehagetilbudet kan sikres. Arbeidsgruppens anbefalinger, som refereres i høringsnotatet, har utgjort en viktig del av grunnlaget for lovforslaget".*

BFD's høringsnotat har som utgangspunkt at ansvaret for finansieringen skal overføres til kommunene i nær framtid.

I selve høringsnotatet framheves personalets kompetanse, at de ønsker kvalitet i barnehagetilbudet og at deres forslag til formål og innhold tilsier at barnehagen må ha tilsatt førskolelærere og ha barnegrupper som er hensiktsmessige.

Kommentarer:

Vi mener at noen av forslagene kan svekke barnehagens kvalitet og barnehagen som læringsarena fordi forslagene inneholder fjerning av normeringer som sikrer et minimum av kvalitet. Det legges fram alternativer som fjerner bestemmelser om normering av antall barn pr. pedagog og det blir foreslått å fjerne paragrafen om barns leke – og oppholdsareal. Selv om høringsnotatet inneholder mye om barnehagens betydning og hvor viktig det er med kvalitet, er vi redd forslagene kan være med å svekke kvaliteten. Vi mener at en lov må ha kvalitetskrav til bemanning.

Lovens kapittel I: Barnehagens formål og innhold:

BFD foreslår ikke barnehagerett i sitt høringsutkast. Stortingsflertallet som inngikk barnehageavtalen foreslo barnehagerett når full utbygging var nådd.

Departementet framhever at loven skal ta høyde for at sektoren går fra å være i en utbyggingsfase til å bli en fullt utbygd sektor. Regjeringens mål nå er full barnehagedekning i 2006.

Vi regner derfor med at dette er et punkt som en vil ta opp igjen senere.

§ 1 Formål:

BFD foreslår ingen endringer i dagens formålsparagraf.

Vi har ingen kommentarer til dette.

§ 2 Barnehagens innhold:

Formuleringen om at barnehagen er *et pedagogisk tilrettelagt tilbud* burde vært erstattet med en formulering om et tydeligere pedagogisk mandat.

Lovens kapittel II: Barns og foreldres medvirkning:

7.1 Barns rett til medvirkning.

BFD foreslår å lovfeste barns rett til medvirkning

Vi støtter forslaget.

7.3 Foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Endringene oppfattes som en klargjøring av foreldrenes rett til medvirkning.

Vi støtter forslaget.

Lovens kapittel III: Ansvar og myndighet:

8.1 Godkjenningsplikt.

BFD foreslår å skjerpe vilkårene for når en virksomhet er godkjenningsspliktig.

Vi støtter forslaget.

8.2 Oppgaver og plikter for barnehageeier:

§ 7 Barnehageeiers ansvar:

Vi støtter forslaget om å stadfeste barnehageeiers ansvar.

Vi mener forslaget har mangler: Krav til barnehagens mandat og det faglige innholdet er ikke tatt med. Vi støtter ikke forslaget om å fjerne bestemmelsen om at barnehagens vedtekter skal foreligge ved godkjenning.

8.3 Kommunens ansvar som barnehagemyndighet:

I høringsnotatet står det: ” *Ett av Regjeringens hovedmål i barnehagepolitikken er å styrke kommunens rolle som lokal barnehagemyndighet for å sikre et helhetlig barnehagetilbud som er av god kvalitet og som er tilpasset lokale forhold og behov* ”.

Vi støtter at det er behov for å tydeliggjøre kommunens ansvar som barnehagemyndighet.

I utkastet savner vi en drøfting av barnehagemyndighetens faglige ansvar, for kvalitetsutvikling og kompetanseutvikling. Rammeplanen er ikke nevnt.

For å kunne utføre det tilsyn som loven foreslår, mener vi det må finnes barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen.

8.4 Fylkesmannens ansvar:

BFD ser det som viktig å opprettholde et statlig ansvarsnivå for å bidra til en velfungerende barnehagesektor. Veiledning overfor kommuner og barnehageeiere og statlig klagesaksbehandling er viktige elementer i dette. Dette foreslås derfor videreført. Tilsyn med den enkelte barnehage oppheves. I stedet får fylkesmennene kompetanse til å føre tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter barnehageloven.

Vi støtter forslaget om at fylkesmennene skal føre tilsyn med hvordan kommunene utøver sitt ansvar som barnehagemyndighet, men vi mener det også er behov for at fylkesmennene kan føre tilsyn med den enkelte

barnehage. Dette er spesielt viktig når kommunene organiseres med to nivå av administrasjonen, med stor grad av delegering ned til den enkelte virksomhet.

Lovens kapittel IV: Barnehagemyndighetens generelle oppgaver:

9.1 Godkjenning av barnehager:

I forslaget drøftes bestemmelsen om godkjenning. BFD's konklusjon er at dagens bestemmelse om ubetinget rett til godkjenning, opprettholdes.

En oppheving av denne retten vil, etter BFD's oppfatning, være uforutsigbar og konkurransevridende på bekostning av nye aktører og svekke grunnlaget for mangfold, nyskaping, kvalitetsheving og effektiv drift av sektoren.

Vi mener det bør være sammenheng mellom kommunens ansvar for full barnehagedekning slik loven legger opp til og ansvar for godkjenning.

Vi er videre kritisk til godkjenningsplikt av økonomiske grunner. Får vi en overetablering av barnehager kombinert med kravet om likebehandling vil godkjenningsplikten føre til mindre ressurser per barnehagebarn.

Videre foreslår BFD at kommunen gis mulighet til å avgjøre søknader og godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold. Departementet nevner at kommunen må vurdere de fysiske rammene, ute – og inneområder, om bemanningsplanen viser at virksomheten vil bli forsvarlig og at barnehagen kan oppfylle de krav som settes til barnehagetilbudets innhold. Departementet mener det ikke er nødvendig å videreføre krav om bemanning, gruppestørrelse og areal ute og inne.

Vi er uenige i departementets vurdering og mener loven fortsatt må ha klare krav på disse punktene, men likevel gi åpning for at normene kan tilpasses ulik type drift.

Lovens kapittel IV: Tilsyn:

10.1 Tilsyn:

BFD foreslår ingen endringer i kommunens ansvar for å føre lokalt tilsyn med den enkelte barnehage.

Kommunen skal også gi veiledning. Derfor foreslår departementet at bestemmelsen skal hete: Tilsyn og veiledning. Departementet legger også til grunn at tilsynet skal ta utgangspunkt i de samme vurderingstemaer som i dag, dvs. om virksomheten drives lovlig og forsvarlig.

Vi støtter forslaget, men savner bestemmelser om tilsyn med det faglige innholdet.

10.4 Innføring av statlig tilsyn med kommunens myndighetsrolle:

Det nye er at fylkesmennene skal føre tilsyn med kommunen som barnehagemyndighet. BFD fremmer forslag om en generell hjemmel for statlig tilsyn i barnehageloven. .

Vi støtter forslaget, men mener at dagens hjemmel med at fylkesmennene kan føre tilsyn med den enkelte barnehage, burde videreføres.

Lovens kapittel V: Personalet:

11.1 Generelt:

I forslaget slås det fast at personalet er barnehagens viktigste ressurs. Førskolelærerkompetansen blir ikke framhevet.

11.2 Styrer / daglig leder:

BFD har en grundig drøfting av styrer / daglig leder. Det heter bl.a. at Regjeringen legger stor vekt på at kommunene selv skal få bestemme hvordan de vil løse sine oppgaver og at brukerne skal ha innflytelse. Departementet mener imidlertid at nasjonale hensyn tilsier at bestemmelsen om faglig ledelse av barnehagen er nødvendig for å sikre barn likeverdige pedagogiske tilbud. Videre vektlegges betydningen av at den pedagogiske virksomheten har en kompetent faglig ledelse som er tilstede for barn, foreldre og ansatte. BFD legger fram to alternativer:

Vi vil i hovedsak støtte alternativ C som åpner for likeverdighet mellom førskolelærere og andre med 3 – årig pedagogisk utdanning med tillegg av ett års videreutdanning i barnehagepedagogikk.

11.3 Barnehagens øvrige personale:

I sin drøfting viser departementet både til opplæringsloven, våre naboland, FN's barnekonvensjon og uttalelser fra OECD. BFD legger opp til en bred høring. Det foreligger ingen NOU eller lignende før høringsutkastet. BFD legger fram 4 alternativer.

Vi vil ikke gå nærmere inn i de 4 alternativene, men presisere at kvalitet i barnehagetilbudet krever et kompetent personale. Førskolelærerutdanningen er i dag den eneste høyskoleutdanningen i Norge som retter seg mot arbeid i barnehage og med små barn i grupper,

11.5 Norm for pedagogisk bemanning:

BFD legger fram alternativer 1. Videreføre normen eller 2. Oppheve normen.

Vi ser på barnehagen som en viktig pedagogisk institusjon og mener at lovforslaget ikke sikrer dette fullt ut.

Vi hadde forventet et forslag som flyttet bemanningsnormen fra forskrift til lov. Pedagogtettheten i barnehagene burde økes slik bl.a. OECD har merknader om.

Når det gjelder det øvrige personalet i barnehagen, sier høringsutkastet lite om denne gruppen.

Vi mener det her er viktig med fagkompetanse. Yrkesutdanning som barne – og ungdomsarbeider, omsorgsarbeider, hjelpepleier, personer med utdanning innenfor musikk, forming, naturfag og kroppsøving, vil bidra til å gi bredde i barnehagetilbudet, slik rammeplanen foreskriver.

Spørsmål om vedtaket kan rettes til undertegnede.

Med hilsen

Jostein Eiane
ordfører